

ਇਸ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਪਣੇ ਸੁਪਰ ਵਿਜ਼ਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਨਾਕਾਫੀ ਜਾਂ ਅਣਉੱਚਿਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਾਕਾਫੀ ਸਨ। ਇਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਲੜੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਅਤੇ ਟੀ. ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਟੈਂਡਰਡ ਵੈਕਰਨ ਆਇਲ ਕੰਪਨੀ (3) ਅਤੇ ਸਈਅਦ ਯਾਕੂਬ ਬਨਾਮ ਕੇ.ਐਸ. ਰਾਧਾ-ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (4)।

ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਮਝੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚਿਤ ਵਜ਼ਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ 'ਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਪਾਵਾਂਗਾ। ,

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਆਰ.ਐਨ.ਐਮ

ਪੱਤਰ ਪੋਸਟ ਅਪੀਲ

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ ਜੇ.ਜੇ.

ਸਾਧਾ ਸਿੰਘ ਲੰਬਰਦਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਲੈਟਰਸ ਪੋਸਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 166 ਆਫ 1967

16 ਅਗਸਤ 1967 ਈ.

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੌਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵਿਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ (ਐੱਲ. 1948) — ਐੱਸ. 42 — ਵਧੀਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ— ਕੀ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ — ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸੋਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜ-ਵੰਡ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ। 21 ਅਤੇ 42 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ — ਕੁਝ ਸੱਜਾ-ਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੌਲਿਡੇਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਨੁਕਸਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੰਤਰੀ-ਇੰਚਾਰਜ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ — ਵਧੀਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਫਿਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਏਕੀਕਰਨ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ — ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ — ਕੀ ਵੈਧ ਹੈ - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950) - ਕਲਾਮ 226 - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ - ਕਦੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

- (3) ਏਆਈਆਰ 1965 ਐਸਸੀ 111.
- (4) ਏਆਈਆਰ 1964 ਐਸਸੀ 477

Sadha Singh Lambardar, etc. v. The State of Punjab, etc. (Pandit, J.)

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਵੀਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਵਪੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੋਲ ਕੁਝ ਖਾਸ ਆਧਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਗਣਿਤ ਸੰਬੰਧੀ ਗਲਤੀਆਂ ਜਾਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ। ਅਚਨਚੇਤ ਪਰਚੀ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਆਦਿ ਤੋਂ ਜੇਕਰ ਵਪੀਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁੜ ਵੰਡ ਸਕੀਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਉਸਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੋਧਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਅਗਲਾ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ ਕਿ ਅਗਲਾ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਨਰ-ਵੰਡ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸੀ ਜਾਂ ਅਗਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ 'ਸਮੀਖਿਆ' ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਪਿਛਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ ਉਹ ਸਵਾਲ ਜਿਸ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਉਸ ਕੋਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ।!

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ- (ਏ) ਕਿ • ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਸੀ ਅਤੇ (ਬੀ) ਕਿ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨਾਲ ਮਨੀ ਫੈਸਟ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਵਪੀਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੇ ਕੋਲ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲੇ ਜੋ ਗੰਭੀਰ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1967 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 52, 1966 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਫੁਸਟਿਕ ਆਰ.ਐੱਸ., ਨਰੁਲਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਬੀ.ਐਸ. ਚਿੱਲੋ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਸ. ਸ਼ਾਂਤ।

ਮਿਸ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਕੌਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਬੀ.ਐਸ. ਜਵੰਦਾ ਅਤੇ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਹੋਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਆਰਡਰ

ਪੀਂਡਤ ਜੇ.—ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ।

ਤੱਥੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੁਲਾਈ, 1957 ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਆਫ ਫਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1948 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਕੀਮ ਨਵੰਬਰ, 1959 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਈ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 27 ਜਨਵਰੀ, 1960 ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1960 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁੜ-ਵੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21(2), (3) ਅਤੇ (4) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੱਕ ਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕਤਰੀਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਕਸੁਰੀਕਰਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ 24 ਮਈ ਨੂੰ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ, ਫਲਾਇੰਗ ਸਕੁਐਡ ਵੱਲੋਂ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1960, ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮੰਤਰੀ-ਇੰਚਾਰਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ, ਫਲਾਇੰਗ ਸਕੁਐਡ, ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ certain defects, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਕਸਾਰਤਾ ਵਿੱਚ-
 tion proceedings. It was ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਕਈ ਖਾਮੀਆਂ ਦੀ ਸੋਧ
 valuation was essential, as ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ

ਖੋਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਨੇ ਵੀ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ, ਫਲਾਇੰਗ ਸਕੁਐਡ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ 2 ਜੂਨ, 1965 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਏ ਇੱਕ ਆਮ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ, ਸੰਗਰੂਰ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। , ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ 20 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਲਈ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ 10 ਨਵੰਬਰ 1965 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਜਿੱਥੇ 103 ਹੱਕ ਧਾਰਕ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਕੇਸ ਮੁੜ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਰਾਬ ਸੀ , ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੱਕਦਾਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇਕਸਾਰਤਾ ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਸਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਨਰੂਲਾ ਜੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੋ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਕੇ, ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ ਸੀ

Sadha Singh Lambardar, etc. v. The State of Punjab, etc. (Pandit, J.)

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੱਕ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਮੁੜ-ਵੰਡ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਖੜਾ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਸਮੱਚੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਅਧਿਕਾਰ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਵਿਭਾਜਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਪਿੰਡ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਵੱਖ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਲਾਇੰਸ ਰੂਪ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਗੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਸਰਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪ੍ਰੋਗਡ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀਆਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਜੋ ਕਿ ਅਪ੍ਰੋਗਡ ਆਰਡਰ ਦੇ ਅਧਾਰ ਸਨ, ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਖੋਜਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਘੋਰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਸਨ, ਕਈਆਂ ਨੇ ਮੁੜ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਅਲਾਟ ਹੋਏ ਪਲਾਟਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬਣਾ ਲਏ ਸਨ, ਕਈਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਘਰ ਬਣਾ ਲਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਕਈਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਪੁਨਰ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਪਿੰਗ ਸੈੱਟ ਲਗਾ ਕੇ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਇਕਸੁਰਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪਹਿਲੇ ਨੁਕਤੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਪਿਛਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ, ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਏਕੀਕਰਨ ਸਕੀਮ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੜ ਵੰਡ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਉਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 1503.

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਦੂਜੇ ਨੁਕਤੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਸਲ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਆਮ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਹੀ -ਧਾਰਕ ਉਹਨਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸਨ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਮੰਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਗੰਭੀਰ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਤਾਕਤ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਸੁਵਿਧਾ ਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵੈਧ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਥਿਤ ਸੁਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਸ਼ਤ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਖੇਤਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਅਸਲੀ ਹੱਕਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ: -

"ਮੈਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਨ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਨਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਹੱਕ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ

ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ, ਆਦਿ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੈਧ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਅਪ੍ਰਯੋਗਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ।

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਹੀ ਨੁਕਤੇ ਉਠਾਏ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਧੀਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੋਲ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੇਕਰ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਕੁਝ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਗੰਭੀਰ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ' ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ

Sadha Singh Lambardar, etc. v. The State of Punjab, etc. (Pandit, J.)

ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ- (ਏ) ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ (ਬੀ) ਉਹੀ ਮਾੜਾ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਦੋਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਮੁਕਤ ਹੁਕਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮ ਦਾ ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਸੀ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਮੇਰਾ ਸੰਬੰਧ ^੩, ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦਾ ਦੋ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। (ਫਲਾਇੰਗ ਸਕ੍ਰੈਪਸ਼), ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਖੁਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਮਾਤਹਿਤ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਵਾਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਏ ਆਮ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਵੀ ਕੇਸ ਦੇ ਅਸਲ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ, ਭਾਵੇਂ ਇਕੱਠਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ

ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ

I.L.R. Punjab and Haryana

ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਹਨਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ।

ਫਿਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹੀ ਵਿਵਾਦ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਕੀ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੋਲ 'ਅਪਵਿੱਤਰ ਆਦੇਸ਼' ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬੇਤਰ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੋਲ ਖਾਸ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਅਰੀਥ ਮੈਟਿਕਲ ਤਰਤੀਬਾਂ ਜਾਂ ਦੁਰਘਟਨਾਤਮਕ ਸਲਿੱਪ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਗਲਤੀਆਂ, ਆਦਿ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨੁਕਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਆਰਡਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਵਿਭਾਜਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਰੂਪ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1) ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ-

“ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 41(1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਧਾਰਾ 21(4) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਸੁਣਨ ਲਈ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਹੈ ਨਾ ਕਿ 'ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼'। ਇੱਕ ਡੈਲੀਗੇਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੈਲੀਗੇਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਜਾਂਚਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।”

ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੌਂਪਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21(4) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਹੁਣ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਉਪ ਧਾਰਾ ਤਹਿਤ ਹੁਣ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

Sadha Singh Lambardar, etc. v. The State of Punjab, etc. (Pandit, J.)

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਇੱਕ ਹੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 42 (ਐਕਟ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ'। ਮੈਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਿਛਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ 'ਮੁਲਾਂਕਣ' ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ (ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ) ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ।

ਦੀਪ ਚੰਦ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ!* ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼, ਪੰਜਾਬ, ਜਲੰਦੂਰ, ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (2) ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ- "ਇਕ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗਲਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਕਾਰਨ ਗਲਤੀ ਹੋਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਗਲਤ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਅਪ੍ਰੈਗਡ ਆਰਡਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੰਨਿਆ, ਉਸ ਕੋਲ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ

ਏਕੀਕਰਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁੜ-ਵਿਭਾਜਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿ ਸਕੀਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੁਨਰ-ਵੰਡ ਉਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਗੈਰ-ਵਿਵਾਦ ਵਾਲਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਰਡਰ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਮੁੱਚੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ, ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਇਕਸਾਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਰੀ-ਪਾਰਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸਮੇਤ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੜ-ਵਿਭਾਜਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਓਵਰ-ਬੋਰਡ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ? ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਸਿੱਧੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ।

ਆਕਸਫੋਰਡ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 'ਰੀਵਿਊ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ 'ਦੁਬਾਰਾ ਦੇਖੋ; esp ਦੇ ਅਧੀਨ. ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੋਧ; ਸੁਧਾਰ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ (ਦੁਬਾਰਾ) ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ; ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ; ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ; ਇਮਤਿਹਾਨ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ'। ਕੀ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦੇਖਿਆ ਹੈ? ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਆਰਡਰ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈਚਲਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ

'ਤੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ, ਰੂਪ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਦੀਪ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਪਿਛਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਗਲਤ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵੰਡ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਹੀ ਸੀ, ਪਰ, ਜੇ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਬਾਰ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਹੈ। ਉਸਦੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਨਰ-ਵਿਭਾਜਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ - ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ. ਇਹ 'ਸਮੀਖਿਆ' ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਪਿਛਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਉਪ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕਿਸ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਗੌਰਵ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਸਿੱਖੀ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਕੇ, ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਪ੍ਰਬਲ ਹੈ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ, ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਵਾਂਗਾ। ਜੱਜ ਨੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ^ ਅਪ੍ਰਗਟ

Sadha Singh Lambardar, etc. *v.* The State of Punjab, etc. (Pandit, J.)

ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਤੱਕ, ਜਿੰਨਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ, ਕੋਈ ਵੀ

ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਪੱਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਐਸ ਹਮਸ਼ੇਰ ਬੀ ਅਹਦੁਰ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਬੀ. ਆਰ. ਟੀ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ ਜੇ.

ਮੱਘਰ ਸਿੰਘ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1963 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2349

25 ਅਗਸਤ 1967 ਈ.

1955 ਦਾ XIII) - S, 32 NN - ਪੈਪਸੂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਨਿਯਮ (1958) - ਨਿਯਮ 5 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ - ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁੱਲ - ਕਿਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ - ਨਿਯਮ 5 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ - ਕੀ ਦਸ ਅਸੰਗਤ ਹੈ S. 32 NN ਦੇ ਨਾਲ.

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਟੈਨੈਂਸੀ ਐਂਡ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਲੈਂਡਜ਼ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 32 NN ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੈਪਸੂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ (ਦੂਜੀ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਰੰਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੂਜੇ ਸੰਸੋਧਨ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਸੀ, ਜੋ ਕਿ, ਇਸ ਲਈ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ ਹੈ।

ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਭੂਮੀ ਨਿਯਮਾਂ, 1958 ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਨਵੀਨਤਮ ਜਮਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ

ਬਿੰਦੀਆਂ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 32 NN ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ; ਨਵੀਨਤਮ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਸਾਲ 1950-51 ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।